

MariannuM

Týždenník Rímskokatolíckej farnosti Fatimskej Panny Márie Vranov nad Topľou

Ročník XVI./2023-24

31. december 2023

Číslo 5

“Novoročný vinč”

A ja vam vinčujem na toten Novy ročok novinu,
že by sce mali pokope calu rodzinu.

Naj še vam doma ľehko dycha,
že by bul zaplacency plyn i eľetrika.

Pulny mrazak mäsa, v ľadničke kolbasy,
že by še eura zvišovali i ženom na vlasy.
I chlopom na pivko, malu sľivovičku,
že by furt ľubeli svoju polovičku.

Že by sce na vyplaty nešpivali žalmy,
aľe chodzeli na dovolenky dze rošňu ľem palmy.

Ešče vam vinčujem jak znam po svojemu,
ustupce glupšemu, pomožce slabšemu.
Chorim zdravičko, smol'arom ščescičko,
chudobnejšim prilepšeňe, naj šicky obchodzi trapeňe.

Zdravia, sčesca, lasky veľo do domu každyho,
hojne Božske požehnaňe z ňeba vysokeho.

PREHĽAD CIRKEVNE PRIKÁZANÝCH A POHYBLIVÝCH SVIATKOV V ROKU 2024

Prinášame prehľad cirkevne prikázaných a pohyblivých sviatkov v roku 2024. Vyplyývajú z direktória (podľa Všeobecného kalendára Rímskej cirkvi a osobitného kalendára diecéz na Slovensku).

Kódex kánonického práva z roku 1983 v príslušných kánonoch o sviatkoch hovorí:

Kán. 1246 – § 1. Nedeľu, v ktorej sa slávi veľkonočné tajomstvo, podľa apoštolskej tradície treba zachovávať v celej Cirkvi ako prvopočiatočný prikázaný sviatok. Takisto sa musia zachovávať dni Narodenia nášho Pána Ježiša Krista, Zjavenia Pana, Nanebovstúpenia a Najsvätejšieho Tela a Krvi Kristovej, Svätej Bohorodičky Márie, jej Nepoškvrneného počatia a Nanebovzatia, svätého Jozefa, svätých apoštolov Petra a Pavla a napokon Všetkých svätých.

§ 2. Konferencia biskupov však po predchádzajúcom schválení Apoštolskej stolice môže niektoré z prikázaných sviatkov zrušiť alebo preložiť na nedeľu. (Odvolávajú sa na tento kánon a príslušný paragraf sa na Slovensku sviatok svätého Jozefa neslávi ako prikázaný).

Kán. 1247 – V nedeľu a v iné prikázané sviatky sú veriaci povinní zúčastniť sa na omši; okrem toho sa majú zdržiavať takých prác a činností, ktoré prekážajú vo vzdávaní kultu Bohu, v radosti, vlastnej dňu Pána, alebo povinnému duševnému a telesnému oddychu.

Kán. 1248 – § 1. Prikázaniu zúčastniť sa na omši zadosťučiní, kto je prítomný na omši,

kdekoľvek sa slávi v katolíckom obrade buď v sám sviatočný deň, alebo večer predchádzajúceho dňa.

Prikázané sviatky (2024):

1. januára (pondelok) – Slávnosť Panny Márie Bohorodičky;

6. januára (sobota) – Slávnosť Zjavenia Pána;

31. marca (nedeľa) – Veľkonočná nedeľa – Nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania;

9. mája (štvrtok) – Slávnosť Nanebovstúpenia Pána;

30. mája (štvrtok) – Slávnosť Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi (Božie Telo);

29. júna (sobota) – Slávnosť sv. Petra a Pavla, apoštolov;

15. augusta (štvrtok) – Sviatok Nanebovzatia preblahoslavenej Panny Márie;

1. novembra (piatok) – Slávnosť všetkých svätých;

Slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie sa v tomto roku slávi ako preložený neprikázaný sviatok

25. decembra (streda) – Slávnosť Narodenia Pána.

Preložený sviatok (2024):

9. decembra (pondelok) – Slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie (v tomto roku sa neslávi ako prikázaný sviatok, nakoľko na 8. decembra /riadny deň sviatku/ pripadá 2. adventná nedeľa). Ako preložený neprikázaný sviatok sa v roku 2024 slávi v pondelok 9. decembra.

Pohyblivé sviatky (2024):

14. februára (streda) – Popolcová streda

31. marca (nedeľa) – Veľkonočná nedeľa – Nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania

19. mája (nedeľa) – Slávnosť Zoslania

Ducha Svätého (Turíce)

9. mája (štvrtok) – Slávnosť Nanebovstúpenia Pána

30. mája (štvrtok) – Slávnosť Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi (Božie Telo)

1. decembra (nedeľa) – Prvá adventná nedeľa

Zdroj: www.tkkbs.sk

SLÁVENIE VIANOC V LITURGII TRVÁ OSEM DNÍ, OKTÁVA MÁ UŽ STÁROČNÚ TRADÍCIU

Slávenie Vianoc v liturgii trvá osem dní. Ide o tazkvanú vianočnú oktávu, ktorá má už stáročnú tradíciu. Prinášame krátku históriu slávenia oktáv, ktorú spracoval katolícky kňaz Daniel Dian.

Oktávy – kratka historia slavenia oktáv

Oktáva (latinsky octavus – ôsmy) je čas v liturgii, ktorý zahŕňa významný sviatok a sedem dní po ňom. Má stáročnú tradíciu. V minulosti bolo v Katolíckej cirkvi až 18 slávností a sviatkov, ktoré mali svoju oktávu (napr. Sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi, Božského Srdca Ježišovho či Nepoškvrneného počatia preblahoslavenej Panny Marie). Boží služobník pápež Pius XII. v roku 1955 reformou liturgického kalendára ponechal iba tri – Veľkonočnú, Vianočnú a Turíčnu. Najstaršou bola oktáva Zmŕtvychvstania v 3. storočí, počas ktorej sa konali bohoslužby a katechézy pre novopokrstených dospelých. Po krste počas veľkonočnej noci bolo potrebné zasvätenie (známe ako mystagógia) do plnšieho pochopenia tajomstva spásy

(ktoré sa uskutočnilo počas oktávy).

Prastarým sviatkom je slávnosť Zjavenia Pána. Po Veľkej noci druhé najvýznamnejšie a najstaršie liturgické slávenie. Na Východe to boli v podstate sviatky Kristovho narodenia. Už na začiatku 3. storočia sa o ňom zmieňuje cirkevný spisovateľ Klement, ktorý pôsobil v Alexandrii v Egypte. V západnej Cirkvi sa výrazne ako samostatný sviatok tento presadil v 4. storočí a výlučne sa slávil ako deň Zjavenia Pána mudrcom od východu, deň Ježišovho krstu a prvého zázraku Ježiša Krista na svadbe v Káne Galilejskej. V predkoncilovej liturgickej obnove aj tento sviatok mal svoju oktávu.

Vplyvom pohybu liturgických slávení aj samotná slávnosť Narodenia Pana získala svoju oktávu.

V rámci jej slávenia ma táto oktáva nasledovné usporiadanie:

Druhý deň vianočnej oktávy, 26. december, je zasvätený svätému Štefanovi, diakonovi a prvému mučeníkovi. Liturgický kult svätého Štefana je známy od 4. storočia. V karolínskom štáte a neskôr v iných západných a severných krajinách sa svätý Štefan stal patrónom koní, preto sa 26. decembra požehnával ovos. V niektorých farnostiach sa tento zvyk dodnes dodržiava.

Tretí deň oktávy, 27. december, je zasvätený svätému Jánovi apoštolovi. Jeho

liturgický kult existuje od 4. storočia. V deň svätého Jána sa požehnáva víno a dáva sa veriacim piť: Bibe amore s. Joannis. Ide o veľmi starú tradíciu Cirkvi, ktorá siaha až do stredoveku. Súvisí s legendou, podľa ktorej mal svätý Ján požehnať pohár s otráveným vínom. Verzie tohto rozprávania sa rôznia. Jedna z nich hovorí, že kalich s otráveným vínom dal apoštolovi cisár Domicián, ktorý ho povolal do Ríma, aby ho tam usmrtil. Svätý Ján ho požehnal, z kalicha sa vyplazil had a kalich sa rozbil. Dnes má táto tradícia iný význam. Hlavným posolstvom evanjelia podľa svätého Jána je láska. Preto sa pri podávaní tohto vína hovorí „pite lásku svätého Jána“. Pretože víno – ak sa vrátíme k jeho biblickým koreňom – znamená šťastie, radosť, ale aj utrpenie a lásku. Červená, a to bola jeho najčastejšia farba, je farbou lásky.

Štvrtý deň oktávy, 28. december, je sviatkom Svätých neviniatok, ktorý bol do liturgie zavedený v piatom storočí. Mladí muži sú deti z Betlehema a okolia, ktoré nevinne museli položiť svoj život za Krista. Príbeh tejto udalosti sa stal obsahom liturgického slávenia.

Nasledujúce dni, a to 29., 30. a 31. december, sú podľa zákonov oktávy ďalším pokračovaním slávenia Vianoc. V tomto období sa konajú dve spomienky – svätého Tomáša Becketa, biskupa a mučeníka (29. decembra) a svätého Silvestra I., pápeža (31. decembra).

Na druhej strane sviatok Svätej rodiny, ktorý Katolícka cirkev slávi každoročne v prvú nedeľu po Vianociach (ak takej niet, vtedy sa slávi 30. decembra) v tohtoročnej oktáve Vianoc pripadá na 31. decembra.

Kult Svätej rodiny sa rozšíril v 17. storočí ako spontánna reakcia na demoralizujúce dôsledky tridsaťročnej vojny (1618 - 1648), ktorá postihla najmä rodiny. Kult Svätej

rodiny vtedy upriamil pozornosť na vzor rodinného života. Sviatok sa začal systematicky sláviť v rôznych krajinách od 18. storočia a schválil ho pápež Lev XIII. Na základe rozhodnutia pápeža Benedikta XV. sa zase začal sláviť v celej Cirkvi.

Do liturgie bola natrvalo zavedená za pontifikátu pápeža Leva XIII., ktorý na žiadosť kardinála Bausa, florentského arcibiskupa, vydal 20. novembra 1890 dekrét, ktorým schválil „úctu vzdávanú Svätej rodine“. Liturgické texty na sviatok Svätej rodiny zostavil pápež Lev XIII. Jeho dielo obsahuje aj krásne cirkevné hymny určené na tento deň. Čítania sú vybrané tak, aby zdôrazňovali biblické výjavy, v ktorých vystupuje rodina. Texty Svätého písma zároveň zdôrazňujú povinnosti členov rodiny.

Posledný deň vianočnej oktávy pripadá na 1. januára – slávnosť Panny Márie Bohorodičky. Je to zároveň Svetový deň mieru, pri príležitosti ktorého Svätý Otec vyhlasuje svoje mierové posolstvo adresované všetkým ľuďom dobrej vôle.

Svätodušné sviatky sú tretie najvýznamnejšie kresťanské sviatky.

Slávnosť zoslania Ducha Svätého sa slávila s oktávou od 6. storočia, keď sa vytrácal zmysel slávnosti ako vyvrcholenia Veľkonočného obdobia, čiže päťdesiaty deň po zmŕtvychvstaní, a brala sa ako osobitná slávnosť. Počas liturgickej obnovy uvedenej do praxe sv. Pavlom VI. po Druhom vatikánskom koncile došlo k zrušeniu tejto starobylej oktávy, aby bolo veľkonočných dní naozaj päťdesiat.

V Katolíckej cirkvi západného obradu tak po liturgickej reforme Druheho vatikánskeho koncilu boli zachované iba dve oktávy: Veľkonočná a Vianočná.

Zdroj: www.ttkbs.sk

1. čítanie: Sir 3, 3-7. 14-16
Ž: 128, 1-2. 3. 4-5
Refrén: Blažení sú všetci, čo sa boja Pána a kráčajú po jeho cestách.

alebo

1. čítanie: Gn 15, 1-6; 21, 1-3
Ž: 105, 1b-2. 3-4. 5-6. 8-9
Refrén: On je náš Pán a Boh, večne pamätá na svoju zmluvu.
2. čítanie: Kol 3, 12-21 alebo Hebr 11, 8. 11-12. 17-19
Evanjelium: Lk 2, 22-40

Božie slovo nadnes

Krátke zamyslenie na evanjelium:

Mária prichádza do chrámu ako zbožná židovka. Ponúka Bohu prvorodeného syna: Boh mi dal syna a ja dávam svojho syna Bohu. Darovať svoje milované dieťa môže človek iba vtedy, keď Bohu skutočne dôveruje. Mária uverila, že Boh je milujúci darca života, ktorý neublízuje.

(podľa www.vira.cz)

Liturgia hodín: 2. týždeň žaltára.

Vo Francúzsku otvorili Jubilejný rok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho

Francúzsko 27. decembra (TK KBS) Za účasti apoštolského nuncia vo Francúzsku Mons. Celestina Miglioreho otvorili v stredu

27. decembra 2023 v Paray le Monial na východe Francúzska Jubilejný rok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho pri 350. výročí zjavení sv. Margite Márii Alacoque. Pútnické, duchovné, kultúrne a teologické podujatia jubilea s mottom „Milovať láskou pre lásku“ potrvajú do 27. júna 2025, informoval Jozef Bartkovjak SJ, národný koordinátor Apoštolátu modlitby – Svetovej siete modlitby s pápežom. Pútnická svätyňa Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v Paray le Monial na čele s

rektorom Étienom Kernom sa pri tejto príležitosti oficiálne začlenila do Celosvetovej siete modlitby s pápežom, známej ako Apoštolát modlitby. Pri slávnostnom akte bol prítomný páter Frédéric Fornos SJ, medzinárodný riaditeľ Celosvetovej siete modlitby s pápežom. Z Baziliky Najsvätejšieho Srdca viedla procesia do Kaplnky zjavení, kde slávnostne otvorili Svätú bránu jubilea. Kaplnka kláštora Sestier Navštívenia (vizitantiek) bola pred 350 rokmi miestom zjavení Ježišovho Srdca sv. Margite Márii Alacoque počas jej adorovania eucharistického Krista. Francúzska svätica z kongregácie Sestier Navštívenia Panny Márie, založenej sv. Františkom Saleským, je v Paray le Monial pochovaná, podobne aj jej spovedník sv. Kladius la Colombière z rehole jezuitov. Spoločnosť Ježišova sa venuje šíreniu úcty k Ježišovmu Srdcu a táto úcta je jedným z duchovných základov Apoštolátu modlitby. TK KBS informoval P. Jozef Bartkovjak SJ

Vatikán zverejní doteraz nezverejnené "súkromné" homílie Benedikta XVI.

Vatikán 28. decembra (CNA) Vatikán v budúcom roku zverejní doteraz nezverejnené „súkromné“ homílie zosnulého pápeža Benedikta XVI., oznámila Svätá stolica.

Vatikánske vydavateľstvo uviedlo, že má v úmysle vydať „knihu približne 130 homílií, ktoré zosnulý pápež Benedikt XVI.

predniesol na súkromných nedeľných svätých omšiach,“ uvádza Catholic News Service (CNS). Homílie zahŕňajú „30 homílií prednesených v čase, keď bol [Benedikt] pápežom, a viac ako 100 homílií prednesených členom jeho domácnosti po jeho odchode do dôchodku“.

Homílie prepísali členovia laického združenia Memores Domini, ktoré žilo s Benediktom, uviedla spravodajská služba. Štyri členky organizácie pracovali v pápežskej domácnosti Benedikta XVI. a po jeho odchode na dôchodok sa s ním presťahovali aj do kláštora Mater Ecclesiae. Vatikán ani Vatikánska nadácia Josepha Ratzingera a Benedikta XVI, ktorá minulý týždeň tiež oznámila zverejnenie homílií, neuviedli dátum, kedy budú spisy v plnom rozsahu publikované. Vatikánske noviny L'Osservatore Romano a nemecké noviny Die Welt uverejnili prvé z homílií začiatkom tohto mesiaca.

Pápež zomrel 31. decembra 2022, do dôchodku odišiel v roku 2013. Bol prvým pápežom, ktorý dobrovoľne odstúpil od Celestína V. v roku 1294. Minulý rok vydalo vydavateľstvo Ignatius Press knihu The Divine Project: Benedikta XVI., ktoré boli nahrané na audiokazetách, ale potom sa na 30 rokov stratili a zabudlo sa na ne. Benedikt, vtedy kardinál Joseph Ratzinger, predniesol túto sériu v roku 1985.

Zdroj: www.tkkbs.sk

(spracovala Anna Sabolová ml.)

VYDÁVA

Združenie veriacich PRO NOBIS Čemerné

Tehelná 266, 093 03 Vranov nad Topľou; tel.č. 057/4426 286; 0908 047 220;

Redakciu vedie: M. Stanko; Jazyková úprava: M. Majzlíková; Grafická úprava: R. Majzlík

Vaše pripomienky, príspevky a návrhy čakáme na mariannum@gmail.com vždy vo **štvrtok do 12:00**

Redakcia si v prípade potreby vyhradzuje právo upravovať uverejňované príspevky.

V ČASE OD 1.1.2024 DO 7.1.2024

Zajtra je 57. Svetový deň pokoja, ktorý zaviedol sv. Pavol VI. V roku 1967.

Rozpis lektorov:

Panny Márie Bohorodičky: 08.00 hod. – rod. Nutárová; 10.00 hod. – p. Onderková, p. Lengvarská;

Zjavenie Pána: 08.00 hod. – H. Musáková, G. Baníková; 10.00 hod. – rod. Bačíková;

Krst Pána: 08.00 hod. – rod. Jenčová; 10.00 hod. – Ľ. Slivková, Z. Hvozdíková.

Vedenie modlitieb pred sv. omšami: V týždni od 7.1. do 13.1. vedú modlitby pred sv. omšami členovia ruže p. Márie Kurucovej.

V utorok bude svätá omša večer o 18⁰⁰.

Prvý piatok: Na prvý piatok chorých navštevovať nebudem, iba ak na zavolanie. Svätá omša bude iba ráno o 8⁰⁰. O 17⁰⁰ budeme zvoniť na večeru trojkráľovej vigílie.

Sv. prijímanie chorým zanesieme dopoludnia na slávnosť Panny Márie Bohorodičky 1.1. a v nedeľu 7.1. po prvom piatku. V prípade nemožnosti v spomínané dni navštíviť chorých so svätým prijímaním, prosím príbuzných, aby nás informovali.

Úplné odpustky sa za zvyčajných podmienok udeľujú veriacemu, ktorý sa 1.1. v kostole alebo v kaplnke zúčastňuje na slávnostnom recitovaní alebo speve hymnu *Príd', Duchu Svätý, tvorivý*, aby si vyprosival Božiu pomoc do celého nadchádzajúceho roka.

Požehnanie domov: Na slávnosť Zjavenia Pána požehnáme vodu, ktorou si môžete následne požehnať svoje príbytky. Za príspevok 3 € si pri trojkráľovej vode môžete vziať samolepku s letopočtom a modlitbou požehnanie domu. Ak ide o nový dom (byt), prestavbu, zmenu bydliska alebo chcete požehnanie domu kňazom, nahláste sa počas týždňa v sakristii.

Obnova krstných sľubov: V nedeľu na sviatok Krstu Pána si vo sv. omši obnovíme krstné zasvätenie Pánovi zrieknutím sa Zlého a vyznaním viery.

Vianočné obdobie: Sviatkom Krstu Pána sa končí Vianočné obdobie.

Podakovanie za tohtoročné vianočné stromčeky pre náš farský kostol patrí za dva kusy pani Bodorovej a za jeden pánovi Lapkovi.

Zimný štadión: V nedeľu 31.12. sa korčuľovanie ruší.

Modlitbové bratstvo mužov sv. Jozefa sa stretáva a modlí pravidelne vo štvrtok po sv. omši v pastoračnom centre na prízemí. Pozývame všetkých mužov.

Ctitelia Božského Srdca Ježišovho v našej farnosti sa modlia nepretržitý deviatnik k Božskému Srdcu Ježišovmu. Kto by sa k nim chcel pripojiť, nech sa nahlási u p. Márie Feníkovej alebo u p. Michala Mudráka.

LITURGICKÝ PROGRAM OD 1.1.2024 DO 7.1.2024

PONDELOK 01.01.2024 SLÁVNOSŤ PANNY MÁRIE BOHORODIČKY (slávnosť) – prikázaný sviatok	Sv. omša: 8 ⁰⁰ ZBP Alfonz Baranský (70 rokov) Sv. omša: 10 ⁰⁰ za uzdravenie Jozefa
UTOROK 02.01.2024 <i>Sv. Bazila Veľkého a Gregora Nazianského, biskupov a učiteľov Cirkvi (spomienka)</i>	Spoved': 17 ⁰⁰ Sv. omša: 18 ⁰⁰ + Jozef Chromý (nedožitých 90 rokov)
STREDA 03.01.2024 <i>Najsvätejšieho mena Ježiš (ľubovoľná spomienka)</i>	Spoved': 17 ⁰⁰ Sv. omša: 18 ⁰⁰ + Magdaléna
ŠTVRTOK 04.01.2024 <i>vo Vianočnom období</i>	Poklona Sv. Olt.: 17 ⁰⁰ + <i>spoved'</i> Sv. omša: 18 ⁰⁰ + Mária Gazdová
PIATOK 05.01.2024 <i>vo Vianočnom období</i>	Sv. omša: 8 ⁰⁰ za ctiteľov BSJ a členov Ružencového bratstva
SOBOTA 06.01.2024 ZIAVENIE PÁNA (slávnosť) – prikázaný sviatok	Fatimská sobota: 7 ⁰⁰ Sv. omša: 8 ⁰⁰ za farnosť Sv. omša: 10 ⁰⁰ ZBP Branislav (25 rokov), Dávid, Adrián
NEDEĽA 07.01.2024 DRUHÁ NEDEĽA PO NARODENÍ PÁNA KRST PÁNA (SVIATOK)	Sv. omša: 8 ⁰⁰ za farnosť Sv. omša: 10 ⁰⁰ ZBP Jozef (30 rokov), Barbora (30 rokov) a Rebeka (1 rok) Pagáčovi Sv. ruženec: 14 ³⁰ + <i>výmena tajomstiev</i>

„Bez rodiny sa človek chveje zimou v nekonečnom vesmíre.“ (André Maurois)

Kontakty

Rímskokatolícka farnosť Fatimskej Panny Márie, Tehelná 266, 09303 Vranov nad Topľou-Čemerné, IČO: 35507918, DIČ: 2021647683,

IBAN: SK17 0200 0000 0000 8944 3632

Marcel Stanko, farár - **0908 047 220**; Pevná linka na faru - **057 4426 286**;

email: rkcemerne@gmail.com a www.rkcemerne.sk.